

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« 11 » 09 2019 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ПРОФЕСІЙНЕ ВДОСКОНАЛЕННЯ З
СУЧАСНОГО ТА БАЛЬНОГО
ТАНЦЮ: ТАНЦЮВАЛЬНА ТА
КОНТАКТНА ІМПРОВІЗАЦІЯ**

для студентів 3 курсу

галузі знань 02 Культура і мистецтво

Спеціальності 024 Хореографія

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія

Спеціалізація «Сучасна хореографія»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0968/19
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
«   » 20 19 р.

Київ – 2019

Розробники:

Коростельова М.Д., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії

Викладачі: Коростельова М.Д., доцент кафедри хореографії

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри хореографії

Протокол від 29.08.2019 р. № 8

Завідувач кафедри Медвідь Т.А

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 024.00.01
Хореографія (за видами) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 29.08.2019р.

Гарант освітньої професійної програми Медвідь Т.А

Робочу програму перевірено _____

Заступник директора Таранник А.О.

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
Вид дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів, годин	11 кредитів 330 год
Курс	3
Семестр	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	1
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	42
Форма семестрового контролю	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна знайомить студентів з практичними, історичними та теоретичними засадами імпровізації. Предмет є вкрай важливим для майбутніх артистів, хореографів, викладачів та балетмейстерів. Це окремий напрям в хореографії, що дає змогу шукати нові пластичні форми, постановчі рішення, можливості власного тіла та підлеглих виконавців. На цій дисципліні відбувається розвиток виконавця, його технічні можливості. Вивчення специфічних технік імпровізації полегшує постановку хореографічного тексту, цілих композицій, прибирає розповсюджену серед танцівників проблему – страх перед імпровізацією та сценою взагалі. Окрема тема контактної імпровізації розвиває навички ансамблевого виконання, вміння правильно віддавати та приймати вагу, уникати травм та довіряти одне одному. Імпровізація - спонтанне створення руху. Професійне володіння основами танцювальної імпровізації, як артиста, так і балетмейстера надає перевагу та конкурентоспроможність серед інших спеціалістів в сфері хореографічного мистецтва.

Метою курсу є допомога студентам розвивати власний хореографічний стиль та манеру, розкріпачити психологічні та фізичні зажими, розкрити нові можливості власного тіла. Навчити доречно застосовувати імпровізацію у виступах та при постановках номерів. Розвинути синхронність, ансамблевність колективу.

Головним завданням курсу вивчення танцювальної імпровізації є формування правильного вміння використовувати знання теоретичних та практичних основ технік імпровізації, їх застосування. Студент повинен отримати та засвоїти необхідну теоретичну базу із історії танцювальної імпровізації, а також практичну базу з методики навчання та виконання танцювальної імпровізації.

У результаті вивчення дисципліни «Професійне вдосконалення з сучасного та бального танцю: Танцювальна та контактна імпровізація» студенти здобувають наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- Здатність до пошуку та обробки інформації з різних джерел;
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові компетентності:

- Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури;
- Здатність та розуміння теорії та практики хореографічного мистецтва, усвідомлювати його специфічне творче відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах;
- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності;

- Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності;
- Здатність сприймання новітніх концепцій, усвідомлення багатоманітності сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахування вітчизняної та світової спадщини;
- Здатність збирати, обробляти, аналізувати синтезувати та інтерпретувати інформацію з метою створення хореографічної композиції;
- Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертній діяльності, підпорядковуючи завданням хореографічного проекту.

Програма побудована згідно вимогами кредитно-модульної системи.

Навчання з дисципліни «Професійне вдосконалення з сучасного та бального танцю: Танцювальна та контактна імпровізація» відбувається у формі практичних занять, самостійних робіт та модульних контрольних робіт.

3. Результати навчання за дисципліною:

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;
- Адаптувати, інтерпретувати засоби, методики відповідно до сфери професійної діяльності;
- Володіти принципами створення хореографічного твору;
- Формулювати тему, ідею, над завдання хореографічного твору, розробляти сценарно-композиційний план;
- Інтерпретувати задану тему хореографічного твору, використовуючи традиційні та інноваційні технології відповідно до творчої особистості автора;
- Знаходити оптимальні виконавські прийоми до втілення хореографічного образу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Основи хореографічної імпровізації							
Тема 1 Імпровізація в хореографічному мистецтві, теоретичні та практичні основи.	20			10			10
Тема 2 Різновиди та техніки імпровізації.	40			20			20
Тема 3 Імпровізація із поставленими задачами.	24			12			12
Модульний контроль				6			
Разом за 6 семестр	90			42			42

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Основи хореографічної імпровізації

Тема 1. Імпровізація в хореографічному мистецтві, теоретичні та практичні основи.

Практичний модуль:

План:

1. Роль імпровізації в хореографічному мистецтві.
2. Функції імпровізації в хореографії, пошук нових форм.

Модуль самостійної роботи: підготувати та захистити доповідь на тему розвитку мистецтва імпровізації на сучасній хореографічній арені.

Тема 2. Різновиди та техніки імпровізації.

Практичний модуль:

План:

1. Імпровізація в хореографічній композиції.
2. Техніка імпровізації Рудольфа Лабана.
3. Техніка імпровізації Вільяма Форсайта.
4. Контактна і безконтактна імпровізація.

Модуль самостійної роботи: поставити групову композицію із застосуванням вивчених технік.

Тема 3. Імпровізація із поставленими задачами.

Практичний модуль:

План:

1. Ізольована імпровізація;
2. Образна імпровізація.

Модуль самостійної роботи: поставити сольну композицію лабораторним методом.

6.Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекційних занять	1	-	-
2.	Відвідування практичних занять	1	21	21
3.	Робота на практичних заняттях	10	21	210
4.	Виконання самостійної роботи	5	3	15
5.	Виконання модульної роботи	25	3	75
	Разом		-	321
Максимальна кількість балів: За третій семестр - 321				

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I. Основи хореографічної імпровізації		
Тема 1 Імпровізація в Хореографічному мистецтві, теоретичні та практичні основи.	підготувати та захистити доповідь на тему розвитку мистецтва імпровізації на сучасній хореографічній арені.	5
Тема 2 Різновиди та техніки імпровізації.	поставити групову композицію із застосуванням вивчених технік.	5
Тема 3 Імпровізація із поставленими задачами.	поставити сольну композицію лабораторним методом.	5
Разом: 42 год.	Разом: 15 балів	

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

На 1 змістовий модуль заплановано 3 модульні контрольні роботи.

Модульна контрольна робота №1

Форма: усне опитування. Максимальна кількість балів 25.

1) Проаналізувати роль імпровізації у сценічному хореографічному мистецтві.

Критерії оцінювання МКР №1

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент проявив глибокі систематичні знання даної теми, навів приклади, допущені помилки є незначними.
19-22	Студент визначає структуру відповіді, допускає незначні помилки, що не впливають на загальний результат відповіді.
15-18	Студент орієнтується в питанні, проте не чітко формує структуру відповіді, допускає помилки, що порушують правильність відповіді.
10-14	Відповідь поверхнева, не змістовна.
7-9	Відповідь на примітивному рівні.
1-6	Студент не орієнтується в зазначеному питанні.

Модульні контрольні роботи №2, 3

Проходять у вигляді практичної задачі програмного матеріалу.

Критерії оцінювання МКР №2, 3

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент технічно та якісно демонструє вивчені

	техніки імпровізації, може вільно імпровізувати на задану тему. Емоційно передає образ (якщо він передбачений завданням), використовуючи засоби сценічної виразності. Чітко та впевнено виконує рухи в гармонійному поєднанні з музичним матеріалом.
19-22	Студент на достатньому рівні демонструє вивчені техніки імпровізації. Пластичні мотиви відповідають вимогам викладача. Чітко та впевнено виконує рухи в гармонійному поєднанні з музичним матеріалом.
15-18	Студент допускає незначні помилки в виконаному завданні, аналізує та знаходить причинні наслідки, що впливають на загальний результат виконання руху.
10-14	Виконання руху студентом має цілісну структуру, проте має методичні та технічні порушення при виконанні різних технік імпровізації. Рівень виконавської майстерності на слабкому рівні.
7-9	Виконавська майстерність студента на слабкому рівні. Допущені помилки при виконанні імпровізації на задану тему, що не відтворюють поставлені завдання.
1-6	Студент не знає програмного матеріалу.

**6. 4 Навчально-методична карта дисципліни
«Професійне вдосконалення з сучасного та бального танцю: Танцювальна та
контактна імпровізація»**

Разом: 90 год.,, практичні заняття – 42 год.,

самостійна робота – 42 год., модульний контроль - 6 год.

Модулі	Змістовий модуль I (6 семестр)
--------	--------------------------------

Назва модуля	Основи хореографічної імпровізації		
Кількість балів за модуль	<i>321 бал</i>		
Теми	Тема 1 Імпровізація в хореографічному мистецтві, теоретичні та практичні основи.	Тема 2 Різновиди та техніки імпровізації.	Тема 3 Імпровізація за поставленими задачами.
практичні заняття	<i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 55 балів</i>	<i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 110 балів</i>	<i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 66 балів</i>
Самостійна робота	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1, 2, 3 (<i>75 балів</i>)		

6.5 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре Добре	82-89 75-81
Задовільно Достатньо	69-74 60-68
Незадовільно	0-59

7.Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Никитин В. Ю. Модерн-джаз танец. – М.: ГИТТИС,2000.
2. Никитин В.Ю. Модерн джаз танец. Начало обучения / Никитин В. Ю. – М. : ВЦХТ, 1998. – 128 с. : ил.
3. Никитин В.Ю. Модерн джаз танец. Методика преподавания / Никитин В.Ю. – М.: ВЦХТ, 2002. – 160 с.: ил.
4. Никитин, В. Ю. Композиция урока и методика преподавания модерн-джаз танца / В. Ю. Никитин. – Москва : Один из лучших, 2006 – 254 с.
5. Никитин, В. Ю. Модерн – джаз танец : этапы развития. Методика. Техника / В. Ю. Никитин. – Москва : Один из лучших» 2004 – 414 с., ил.
6. Ивлева, Л. Д. Джазовый танец / Л. Д. Ивлева. – Челябинск : ЧГАКИ, 2006 -104 с.
7. 4. Полятков, С. С. Основы современного танца / С. С. Полятков. - 2-е изд. – Ростов-на-Дону : Феникс", 2006 – 80 с.

Додаткова література:

1. Livett Anne. Contemporary Dance. – NY; Abbeville Press,1988
2. Популярная энциклопедия искусств : музыка, танцы, балет, кинематограф. – СПб. : Диля, 2001. – 544 с. : ил.
3. Котельникова Е.Г. Биомеханика хореографических упражнений: учебное пособ. / Котельникова Е.Г.– Л. : ЛГИК им. Н.К. Крупской, 1980. – 95 с. : ил.
4. Goldenberg R.L. Perfomance Art: from Futurisme to the Present / Goldenberg R.L. – Singapure : Thames & Hudson world of art, 2000. – 232 p.: ill.
5. De Mill Agnes.Martha, the life and work of Martha Graham. – Ney York.: Random House, 1991. – 476 p.: ill.
6. Rudolf von Laban. Der moderne Ausbruckstanz in der Ergirhung / Rudolf von Laban. – Wilhelmshaven : Henrichshofen-Becher, 2001. – 160 s.